

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

Reeder Keeltekool
Õppekavarühm keeleõpe

HINDAMISARUANNE

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	Reeder Koolitus OÜ
Veebilehe aadress	https://reeder.ee/
Kontaktisik koolitusasutuses	Ulvi Reeder, ulvi.reeder@icloud.com +372 5552 3392
Hindamiskomisjon	Gertrud Kasemaa - Gertrud on omandanud bakalaureusekraadi inglise filoloogias ja kirjaliku tõlke magistrikraadi Tartu Ülikoolis, samuti on ta täiendanud ennast keeleõppe vallas mitmetel täienduskoolitustel. Tal on kogemusi keeleõpetajana nii üldhariduses, kutse- ja kõrghariduses kui täienduskoolituses, samuti on ta koostanud erinevaid keeleõppe valdkonna õppekavasid. Heli Kaldas - Heli on omandanud hariduse juhtimise magistrikraadi Tallinna Ülikoolist, mille Haapsalu Kolledži direktorina ta täna töötab. Heli on samuti täienduskoolituse õppekava koostamise juhendmaterjali üks autoritest ning kuulunud HAKA täienduskoolituse kvaliteedihindamise töögruppi.
Hindamiskoordinaator	Kaie Eha
Hindamisperiood	september-november 2023
Valimi õppekavad	1. Inglise keel, elementaartaseme I osa. A1.2 2. Inglise keel, kesktaseme III osa B2.1

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded on täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	3
Õppekavarühma keeleõpe analüüs hindamisvaldkondade lõikes	5
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	5
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE	8
III KOOLITAJAD	14
IV RESSURSID	15

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab [täiskasvanute koolituse seaduses](#) (TäKS) ja [täienduskoolituse standardis](#) määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning [HAKA juhendis](#) sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- koolitajad,
- ressursid.

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.

- **Parendusvaldkonnad ja soovitused** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamisvaldkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt **HAKA juhendis** sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Asutus kooskõlastas HAKAga kvaliteedihindamise aja ja hindamiskomisjoni koosseisu 16.09.2023

Hindamiskomisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi koos lisadega 03.10.2023

Tagasiside asutuse eneseanalüüsi aruandele: Reeder Koolitus OÜ eneseanalüüs oli põhjalik ja selles oli käsitletud kõiki hindamise osasid. Hindamiskomisjoni liikmed said piisavalt informatsiooni andmaks tagasisidet koolitusasutuse õppekava arendusega seonduvatele tegevustele: 1) Õppekava ja õppekavaarendus; 2) Õppimine ja õpetamine; 3) Koolitajad; 4) Ressursid.

Vestlus asutuse esindajatega toimus 16.10.2023

HAKA saatis esmase hindamisaruande asutusele 10.11.2023

Reeder Koolitus OÜ andis teada, et neil puuduvad aruandele kommentaarid 16.11.2023

HAKA edastas lõpliku hindamisaruande asutusele 20.11.2023

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

- Koolitusasutuse eneseanalüüs
- Õppekava "Inglise keel A1.2"
- Õppekava "Inglise keel B2.1"
- Fotod füüsilisest ruumist (5 fotot)

Lisaks küsis hindamiskomisjon alljärgnevad dokumendid (esitatud 15.10.2023 e-kirja teel)

- Lõputest ja helifaili link
- Elementaartaseme esimene osa, lõputest, grammatika
- Elementaartaseme esimene osa, lõputest, kuulamine, rääkimine, kirjutamine
- Kuulamisülesande helifaili link
- Näide tunnistusest ja tõendist
- Fotod
- Ulvi Reederi koostatud materjalid õppijatele (erinevad tasemed)

Õppekavarühma keeleõpe analüüs hindamisvaldkondade lõikes

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on ajakohased ja nende arendusprotsess on tõenduspõhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetatakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatvormil õppekava kohta on asjakohane.

ANALÜÜS

Koolitusasutus alustas oma tegevust piirkonnas peale KEA Koolituskeskuse tegevuse lõpetamist, kus toona töötas keeleõpetajana ka praegune Reeder Koolitus OÜ juht. Kuna suur hulk õppida soovijaid jäi ilma keeleõppe võimalusest, siis otsustas inglise keele õpetaja hakata ise koolitusi läbi viima ja hiljem muutus see tema põhitööks – ettevõtteks Reeder Koolitus OÜ. Ettevõtte on tegutsenud piirkonnas ja pakkunud keeleõpet juba alates 2010. aastast. Sel ajaperioodil on loodud väga stabiilne õppijaskond ja head suhted piirkondlike asutustega. Umbes 90% õppijatest tulevad avatud kursustele, kuid on olnud ka juhuseid, kus ettevõtja on soovinud keeleõpet. Näiteks soovis keeleõpet kohalik kiirabi, sest välisriikide sõjaväelaste piirkonda tulemisega on arstidel tekkinud suurem vajadus suhelda inglise keeles.

Õppekavarühma kvaliteedihindamisel lähtuti kahe õppekava hindamisest: “Inglise keel A1.2” ja “Inglise keel B2.1”. Võõrkeelte õppekavade koostamisel tuginetakse Euroopa keeleõppe raamdokumendile, mis sätestab, millised on õppija/keele kasutaja osaoskused erinevatel keeletasemetel. Õppekavade ja õppekavaarenduse osas hindas komisjon nende ajakohasust ja arendusprotsessi tõenduspõhisust.

Õppekavade väljatöötamisel ja õpiväljundite seadmisel on asutus lähtunud Täiskasvanute koolituse seadusest ja täienduskoolituse õppekavade koostamise juhendmaterjalist. Lisaks tugineb õppekava sisu õppematerjalidele “New Headway”, “Tere!”, “Tere jälle!” ja “Tere taas”.

Koolitusasutuse õppekavade arenduspõhimõtted tuginevad asjaolul, et suurima õppijate osakaalu moodustavad kohalikud elanikud, kes õpivad oma töö ja pere kõrvalt tasulistel koolitustel. Peamine sisend õppekavadesse tehtavatest muudatustest tulebki õppijatelt ja asutus arvestab nende soovide ja ettepanekutega väga suurel määral. Näiteks võib tuua mitme õppegrupi koolitusmahu ja iseseisva töö mahu muutmise, mis tulenes just õppijate soovist.

Üldist tagasisidet kogutakse järjepidevalt ja see vaadatakse üle kord aastas kas mai- või juunikuus. Muuhulgas viiakse koolitajatega läbi töövestlusi, mille tulemusel viiakse vajadusel sisse muudatused õppeprotsessi. Hindamiskomisjon sai eneseanalüüsi ja suulise vestlusele tuginedes kinnitust, et kooli jaoks on oluline, et õppijad saavutaksid õpiväljundid ja seda jälgitakse väga koolitajate poolt. Komisjoni liikmete hinnangul on asutuse poolt küsitav tagasiside õppija jaoks edasiviiv. Näiteks võib tuua küsimused nagu “Millised tunni ja kodutöö ülesanded tunduvad sulle kõige efektiivsemad?”, “Mida oled selle õppeaasta jooksul kõige enam õppinud?” või siis “Millele õpetaja võiks enam tähelepanu pöörata?”. Komisjoni hinnangul arvestatakse koolis õppijate ja koolitajate tagasisidega ja seda rakendatakse õppekavade arendamisel.

Kogu õppimiseks vajalik informatsioon on õppijale enne õppe alustamist kooli kodulehel kättesaadav. Kodulehel on väljas õppekavad, õppe toimumise ajad, koolitajate andmed, info ruumide ja koolituse kvaliteedinõuete täitmise kohta.

2. Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele ([täienduskoolituse standard § 2 lg 2](#)).

Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

ANALÜÜS

Mõlemad keeleõppe õppekavarühma hindamiseks esitatud õppekavad kajastavad selge sõnastusega õpiväljundeid, koolituse sisu nende saavutamiseks, meetodite valikut nende õpetamiseks ning hindamisviise (kujundav hindamine kogu õppe jooksul + lõputest).

Õppekava õpiväljundid lähtuvad Euroopa Keeleõppe raamdokumendis väljatoodud õpiväljundite tasemest. Inglise keel A1.2 ja Inglise keel B1.2 õppekava väljundid katavad ära nii kuulamise, lugemise suulise suhtluse ja esituse ning kirjutamise osad. Mõlema õppekava õpiväljundite tase erinevus on märgatav ja õpiväljundite saavutamist toetab ka õppeks valitud õige tasemega õppematerjal. Õppekavas kirjeldatud sisuteemad lähtuvad õppematerjalist, mille õppijad endale ise soetavad ja mida on võimalik kasutada mitu aastat. Õppekava õpiväljundite omandamiseks vajalik maht on piisav. 8 kuud kestva kursuse jooksul läbitakse õpikust kuus peatükki ja lisaks on suur maht iseseisvat tööd, mida õppija peab kahe õppekorra vahelisel ajal tegema. Veebivestlusest selgus, et inglise keele koolitajad kohtuvad omavahel tihedamini,

arutavad aktuaalseid teemasid ja teevad vajadusel õppekavadesse muudatusi. Näiteks toodi, et õppijad soovisid enam arendada suhtlemisoskust, mistõttu tehti õppekavasse vastavad muudatused.

Õppekavas on selgelt välja toodud õppe alustamise tingimused, mille kinnituseks tehakse tasuta suuline test, mis toetab õppijat õige grupi/keele taseme leidmisel. Õppe ülesehitus lähtub *New Headway* õppematerjalist ja selle teemadest. Õppekavas on kõik õppe osad selgelt välja toodud ja asutuse eneseanalüüsis on õppekava osade lahtris väga üksikasjalikult selgitatud õpiväljunditeni jõudmist. Ühtlasi on rõhutatud õppekavas, et iseseisval töö on õppimises suur roll. Näiteks võib tuua, et sõnavara ja kirjutamise õppimine on kodune töö, samuti erinevate tõlkelausete tegemine, lugemine ja kuulamisharjutused. Kõike seda on õppijal võimalik lugeda juba enne õppe algust õppekavast, kus on põhjalikult selgitatud õppeprotsessi kirjeldust, sh õppe alustamise tingimusi, õppematerjalide valikut, õppemahtu, iseseisva töö kirjeldust ja mahtu. Samuti on õppekavas kirjeldatud grammatika õppimise ja sõnavara ning suulise vestluse teemad. Füüsilist õppekeskkonda on visualiseeritud asutuse veebilehel, kus on esitatud ka koolitaja varasem koolituskogemus ja ametlik kvalifikatsioon. Kõik see loob õppijale turvalise tunde alustamiseks õpingutega.

Komisjoni liikmetes tekitas küsimusi iseseisva töö väga suur maht (120 tundi auditoorset tööd ja 120 tundi iseseisvat tööd). Samuti asjaolu, kuidas seda iseseisvat tööd tagasisidestatakse. Hindamisvestlusel selgus, et alati iseseisva töö sooritamist ei kontrollitagi, usaldatakse õppijat ja eeldatakse, et nad vastutavad ise oma õppimise eest ja teevad kodus neile jagatud ülesanded ära. Pigem leitakse, et tehtu või tegemata jätmine selgub lõputestil, kus need õppijad, kes ei tee koduseid töid piisavalt, ei soorita ka lõputesti.

Veebivestlusel küsiti koolitajalt ja asutuse juhilt, kuidas hinnatakse iseseisvat tööd ja kas see on piisav. Näitena tõi koolitaja grupi, kus õppetöö toimub kaks korda nädalas, antakse kord nädalas iseseisvat tööd (tõlkelaused+sõnad+grammatika). Koolitaja on küsinud ka tagasisidet õppijatelt iseseisva töö tegemiseks kuluva aja kohta ja vastused on väga erinevad - mõnel läheb 30 minutit, teisel 3 tundi. Vestlusel selgus, et iseseisva töö maht on arvestatud pigem nõrgema õppija järgi.

Komisjon hinnangul on võimalik mõlema inglise keele õppekava õpiväljundid saavutada, õppekava erinevad osad on omavahel seotud, õpiväljundite saavutamine kursuse mahus välja toodud tundide arvuga on saavutatav. Komisjon soovib rohkem pöörata tähelepanu õppe jooksul tehtava iseseisva töö tagasisidestamisele, et toetada õppija arengut õppeprotsessi kogu jooksul.

Arenguvõimalused

- 1) Iseseisva töö puhul selgus, et seda ei tagasisidestata järjepidevalt. Hindamiskomisjon soovib pöörata enam tähelepanu õppekava iseseisva töö tagasisidestamisele, toetamaks õppijate enesearengut kogu õppeprotsessi jooksul.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Koolitusasutuse õppekava loomisel tuginetakse Euroopa Keeleõppe raamdokumendile, arendusprotsessi on kaasatud nii koolitajad kui ka õppijad. Õppekava erinevad osad on omavahel seotud, õpiväljundite saavutamine kursuse mahus välja toodud tundide arvuga õppekavas on koolituse sihtrühmale saavutatav. Iseseisva töö puhul selgus, et seda ei tagasisidestada järjepidevalt. Hindamiskomisjon soovitab panna suuremat rõhku õppekava iseseisva töö tagasisidestamisele, toetamaks veelgi enam õppijate enesearengut ja seda kogu õppeprotsessi jooksul.

Komisjoni hinnangul on koolitusasutuse õppekava ja õppekavaarenduse valdkonna protsessid hästi selgitatud, õppekava osad on omavahel seotud ja õppija õpiväljundite saavutamine toetatud.

ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS: Nõuded on täidetud

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: *Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.*

ANALÜÜS

Tuginedes eneseanalüüsile ja suulisele vestlusele koolitusasutuse esindajatega võib kinnitada, et õppeprotsessi alguses antakse õppijatele põhjalik ülevaade õppest, õppe eesmärkidest, õpiväljundite saavutamisest ja tagasisidestamisest. Õppijatega räägitakse läbi nende varasem õppimiskogemus ja õpitakse üksteist tundma. Õppe alguses rõhutatakse ka iseseisva töö olulisust ja suunatakse õppijaid võtma vastutust oma õppe tulemuslikkuse eest. Samuti julgustatakse õppijaid andma tagasisidet kogu õppeperioodi jooksul.

Koolituse sihtgrupp leitakse avatud reklaami kaudu. B1.2 taseme kursusel käivad õppijad, kes on sama asutuse keelekursustel käinud juba mitu aastat. Igal sügisel jätkavad nad oma õpinguid seal, kus kursus jäi pooleli ja endiste õppijatega liituvad vahel mõned uued. Grupi liikmed tunnevad reeglina üksteist juba kursuse alguses. Asutus peab väga oluliseks turvalise õppekeskkonna loomist, mis toetab igakülgset arengut ja aitab eriti arendada suulist eneseväljendust inglise keeles.

Komisjon palus suulisel vestlusel selgitusi, miks õppijate taseme testimiseks enne õppesse asumist tehakse just suuline test. Hindamisvestlusel selgitati, et suulise testi abil saadakse paremini aimu, kui kiire või aeglane on õppija ja kui palju tuleb tal panustada iseseisva töö tegemiseks ja temale õige grupi leidmiseks. Näiteks toodi B2.1 grupi õppijad, kes on eelkõige huvitatud suulise keeleoskuse arendamisest ja kodusteks töödeks jäävad pigem kirjalikud harjutused. Komisjoni hinnangul olid koolitaja vastused piisavad mõistmaks, et see on sihtgrupi teadmiste väljaselgitamiseks ja sobivaima grupi leidmiseks parim viis.

Komisjoni hinnangul on õppijad kaasatud õppeprotsessi kujundamisse ja arendamisse. Õppe alguses tutvustatakse õppijatele õppe eesmärgi ja küsitakse nende ootusi ning julgustatakse andma tagasisidet kogu õppeperioodi jooksul.

4. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku.

Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisviise, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

ANALÜÜS

Koolitajad on kogenud ja kasutavad oma töös erinevate osaoskuste arendamiseks sobilikke meetodeid ning arvestavad õppijate erisoovide ja asjaoludega, et õppetöö on enamasti õhtusel ajal. Komisjoni hinnangul on asutusel väga õppijakeskse lähenemine, kus iga indiviid on toetatud - nii õppija kui ka koolitaja. Hübridõpet üldjuhul koolitusel ei kasutata. Vajadusel võimaldatakse osaleda passiivselt veebi teel - juhul kui õppija ei saa füüsiliselt kohal olla, siis eemal olles saab kuulata, mis tunnis toimub ja puudujatele saadetakse ka e-postiga kodused ülesanded ja tunnis tehtud ülesanded.

Koolitab alati üks õpetaja korraga, kunagi ei ole ühel grupil mitu koolitajat. See võimaldab ka koolitajal püsida fookuses, jälgida kogu õppe jooksul oma õppijaid ja tunda nende tugevusi ja parendusvaldkondi. Ühtlasi saab koolitaja läheneda personaalsemalt õppijatele, tundes seeläbi nende võimekusi ja valida väljundite saavutamiseks sobivaimaid õppemeetodeid. Näiteks võib tuua õpiväljundi õppekavast Inglise keel A1.2 väljundi "saab kuulates aru aeglasest ja lihtsast kõnest, kui teema on talle tuttav, kui öeldut vajadusel korratakse". Õpiväljundi saavutamiseks peavad mõned õppijad oluliselt enam harjutama, mistõttu antakse neile iseseisvaid ülesandeid ja nippe, kuidas paremini harjuda kuulama ja eristama kõnes ingliskeelseid sõnu. Näitena on toodud ka õpikust üks hea ülesanne, kus õppija peab kuulama numbreid, nädalapäevi või tegusõnu ja samal ajal täitma lünki tekstis. Kirjutamisoskuse arendamiseks palutakse iseseisva

töö raames tegeleda sellega peamiselt kodus. Näiteks palutakse õpiku teksti ümber jutustada, mis algul näib lihtsa ülesandena, kuid õppijate tagasisidest selgub, et see arendab neid väga. Kogu kursuse jooksul jälgitakse, kuidas õppijad arenevad, ja suunatakse neid vajadusel iseseisvalt veelgi rohkem õppima.

Koolitajate põhitöökohad on enamasti mujal asutustes ja füüsiliselt kohtuvad nad omavahel vähesel määral. Peamiseks omavaheliseks suhtluseks on *messengeri* list, kus jagatakse üksteisega õppealast infot.

Komisjoni hinnangul rakendab koolitusasutus mitmekülgseid õppemeetodeid. Õpetamisel arvestatakse õppijate erisustega, luuakse üksteist toetav ja turvaline õppekeskkond. Õppijal on võimalus areneda omas rütmis ja õppija võtab vastutuse oma õppe eest, sh iseseisva töö tegemise eest. Õppeprotsess on struktureeritud ja selge ülesehitusega.

5. Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumendid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

ANALÜÜS

Õppekavas on tunnistuse saamise eeldusena välja toodud 60% õppetöös osalemine ja 60% testide õiged vastused. Suulisel vestlusel selgus, et pigem on testide sooritusprotsent 85, mis on enam, kui nõutakse. Need, kes testi ei sooritanud, saavad tõendi. Õppekavas on välja toodud, et „Tõend täienduskoolituses osalemise kohta väljastatakse juhul, kui koolituse käigus ei hinnatud õpiväljundite saavutatust või kui õppija ei saavutanud **kõiki** õppekava lõpetamiseks nõutud õpiväljundeid“. Komisjoni hinnangul on selline selgitus liiga üldiselt sõnastatud, saamaks aru millal õppijale väljastatakse tõend.

Eneseanalüüsi kohaselt saavad tõendi saajad tagasiside oma õpiväljundite omandamisele, mille tagab suuline vestlus koolitajaga ja iganädalane kodutööde kontrollimine ja vahetustide tegemine. Vestlusel selgus, et iseseisvate tööde kontrollimine ja hindamine ei ole järjepidev. Komisjoni hinnangul peaks iseseisvate tööde tagasisidestamine olema süsteemsem, kinnitamaks, et õpiväljundid on koolitaja poolt rakendatavate meetoditega saavutatud.

Eneseanalüüsis tuuakse välja asjaolu, et õpiväljundite saavutamise hindamiseks näevad koolitajad kursuse jooksul õppijate tehtud kodutöid, peatükkide lõputeste, tõlkelauseid, grammatika ülesandeid jm ning kuulevad neid rääkimas ning seeläbi tunnetavad nende arengut. Lisaks pakutakse kursuse edukaks lõpetamiseks sooritada lõputest, mis koosneb neljast võrdse kaaluga osast (kõnelemine, kuulamine, kirjutamine ja teksti lugemine).

Hindamisprotsessi jooksul palus komisjon asutuse poolt väljastatava tunnistuse ja tõendi näidet, mis komisjonile ka edastati (*Inglise keele algtaseme koolitus 0-A1 tunnistus ja Inglise keele kesktaseme kursus II osa B1.2/B2.1 tõend*). Dokumentide analüüsimisel selgus, et nii tunnistus kui ka tõend on oma olemuselt ühesugused dokumendid. Mõlemal on välja toodud õppija nimi, isikukood, keelekoolituse nimetus, maht, sh iseseisva töö maht, õpiväljundid, koolitaja ja koolitusjuhi nimi ning asutuse rekvisiidid.

Täiskasvanute koolituse seadusest lähtuvalt väljastatakse tunnistus juhul, kui õpiväljundeid hinnati ja saavutati ja tõend juhul, kui õpiväljundeid ei hinnatud või ei saavutatud. Esitatud tõendi näidise põhjal on komisjonile selgusetu, miks väljastati õppijale tõend, kui seal on kirjeldatud õpiväljundid, mille sõnastus viitab nende saavutamisele ja toodud maksimaalne kursuse läbimise maht. Samuti on tunnistuse nr lehe allosas märgitud kui "Tõend nr. 1677/Võru".

Komisjoni hinnangul ei ole selgust, millised on lõpetamisel tõendi väljastamise tingimused. Nii tunnistusel kui ka tõendil on sama õpiväljundite kirjeldus ja arv ning õppe maht, mis oli esitatud koolituse õppekavas. Tuginedes TÄKS-le, väljastatakse tõend juhul, kui õpiväljundeid ei saavutatud. Komisjonile esitatud tõendi näites jäi mulje, et kõik õpiväljundid saavutati ja õppetöös osaleti täies mahus. Komisjonile jäi selgusetuks miks väljastati õppijale tõend, mitte tunnistus.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Komisjon tutvus dokumentidega ja leidis, et hetkel ei ole selgelt aru saada millistel tingimustel väljastatakse õppijatele tõend. Õppekavas on välja toodud, et tõendi saab juhul, kui koolituse käigus ei hinnatud õpiväljundite saavutamist või kui õppija ei ei saavutanud kõiki õppekava lõpetamiseks nõutud õpiväljundeid. Nii tunnistusel kui ka tõendil on sama õpiväljundite kirjeldus ja arv ning õppe maht, mis oli väljakuulutatud koolituse õppekavas. Seega jääb mulje, et ka tõendi saaja saavutas kõik õpiväljundid. Komisjon teeb ettepaneku vaadata üle asutuse poolt väljastatavad dokumendid. Tõendi väljastamisel soovitame välja tuua osaletud tundide arv ja läbitud teemad. Õpiväljundite kajastamine tõendil ei ole asjakohane, kui nende saavutamist ei ole hinnatud.

6. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

Suunised: Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid

aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

ANALÜÜS

Õppijaid innustatakse andma igakülgset tagasisidet. Tagasisidet kogutakse õppijatelt kogu õppeprotsessi jooksul. Vajadusel tehakse ka muudatusi. Nii näiteks tegid õppijad ettepaneku käia kahe korra asemel nädalas koolis üks kord ja pikemalt ja seda ka rakendati, sest õppijate soov on asutuse jaoks kõige olulisem.

Samuti on kasutusel ametlik tagasisideankeet, mis on asutuse jaoks vajalike muudatuste tegemiseks piisavalt informatiivne. Näiteks saab õppija anda tagasisidet kodutööde efektiivsusele, erinevate meetodite rakendamisele. Õppijalt küsitakse, mida ta on kõige enam aasta jooksul õppinud ja millele koolitaja võiks enam tähelepanu pöörata. Hindamisvestlusel öeldi, et parimaks tagasisideks peetakse seda, et õppijad tulevad tagasi nende kooli õppima ja selle nimel tehakse palju pingutusi.

Komisjoni hinnangul õppijate otustega arvestatakse, neilt küsitakse tagasisidet ja seda rakendatakse õppeprotsessi parendamisel. Tagasiside küsimused on sisukad ja võimaldavad vajadusel arendada õppeprotsessi.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Õppeprotsessi alguses antakse õppijatele põhjalik ülevaade õppes, õppe eesmärkidest, õpiväljundite saavutamisest ja tagasisidestamisest. Õppijaid innustatakse andma igakülgset tagasisidet kogu õppeprotsessi jooksul ja seda rakendatakse õppeprotsessi parendamisel. Õpiväljundite saavutamist toetavad õppemeetodid ja suur roll on iseseisva töö tegemisel.

Enne õppesse asumist tehakse õppijatele suuline test, mis on tasuta. Koolitusasutuse kodulehel on kättesaadav kõik vajalik informatsioon õppeprotsessi, õppekava ja selle sisu, õppemaksu, füüsilise õpperuumi ja koolitajate kvalifikatsiooni kohta. Õppeprotsessi alguses antakse õppijatele põhjalik ülevaade õppes, õppe eesmärkidest, õpiväljundite saavutamisest ja tagasisidestamisest. Õppijaid innustatakse andma igakülgset tagasisidet kogu õppeprotsessi jooksul ja seda rakendatakse õppeprotsessi parendamisel. Koolitusasutuse õppemeetodite rakendamist mitmekülgeks ning need toetavad õpiväljundite saavutamist. Õpetamisel arvestatakse õppijate erisustega, luuakse üksteist toetav ja turvaline õppekeskkond. Õppijal on võimalus areneda omas rütmis ja õppija võtab vastutuse oma õppe eest, sh iseseisva töö tegemise eest.

Õpiväljundite saavutamisel on suur roll iseseisva töö tegemisel. Õppeprotsessi jooksul toimub kujundav hindamine ja lõpuhindamine. Õppe lõppedes väljastatakse õppijale kas tunnistus või

tõend ja dokumentide väljastamise tingimused on kirjeldatud õppekavas. Õppekavas on välja toodud, et tõendi saab juhul, kui koolituse käigus ei hinnatud õpiväljundite saavutamist või kui õppija ei ei saavutanud kõiki õppekava lõpetamiseks nõutud õpiväljundeid. Nii tunnistusel kui ka tõendil on sama õpiväljundite kirjeldus ja arv ning õppe maht, mis oli väljakuulutatud koolituse õppekavas. Seega jääb mulje, et ka tõendi saaja saavutas õpiväljundid. Nii lõpudokumentide kirjeldused õppekavas kui ka tõendil esitatav info vajavad komisjoni hinnangul ülevaatamist.

Kuigi komisjon leiab, et lõpudokumentide väljastamisel on asutuses ebakõlasid, siis kokkuvõtvalt on siiski *õppimine ja õpetamine* valdkonnas nõuded on täidetud.

ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE: Nõuded on täidetud

III KOOLITAJAD

Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

Suunised: Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ([TäKS § 11 lõige 2](#)). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjelduses lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määratlenud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.

ANALÜÜS

Koolitajate kvalifikatsiooni kirjeldus on kättesaadav asutuse veebilehel. Paremaks leidmiseks võib kaaluda veebilehe disaini muutmist ja tuua "Meie" lahtrist koolitajad eraldi lahtrisse või muuta nende nimed kursuse kirjelduse juures otselingiks.

Eneseanalüüsist selgus, et koolitajad tegelevad pidevalt enesearenguga, sh üks koolitajatest asus õppima ka andragoogika magistriõppesse. Hindamisvestlusel sai kinnitust asjaolu, et üks inglise keele koolitajatest asus õppima andragoogika magistrisse just seetõttu, et on koolitajana selles asutuses leidnud oma kutsumuse ja soovib saada veelgi paremaks koolitajaks.

Koolitajate professionaalset arengut toetab Eesti Võõrkeeleeõpetajate Liit, kelle koolitustel/kohtumistel osaletakse ja maakondlik koolitajate klubi, mille põhieesmärgiks on hoida maakondlikku koolitusvõrgustikku omavahel aktiivselt koos. Koolitusasutuse juht julgustas

kuute koolitajat läbima 1-aastase täiskasvanute koolitaja kursuse (mida nad ka tegid), tagades seeläbi endale professionaalse tööjõu.

Komisjon leiab, et koolitajad on professionaalsed ja kogenud oma valdkonnas. Koolitusasutuse veebilehel on avaldatud koolitajate info koos nende kvalifikatsiooniga ja see on õppijatele kättesaadav enne koolituse algust. Koolitusasutus toetab ja suunab koolitajaid osalema täiskasvanute koolitaja õppes.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Komisjon leidis, et koolitajad on professionaalsed ja kogenud oma valdkonnas. Koolitusasutus toetab ja suunab koolitajaid osalema täiskasvanute koolitaja õppes, tagades seeläbi professionaalse tööjõu. Koolitusasutuse kodulehel on avaldatud koolitajate info koos nende kvalifikatsiooniga ja see on õppijatele kättesaadav enne koolituse algust.

KOOLITAJAD: Nõuded on täidetud

IV RESSURSID

Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond.

ANALÜÜS

Koolitusruumid vastavad keeleõppe läbiviimiseks vajalikele tingimustele. Ruumi suurus on 45m² ja seal on vajaminev valge tahvel, arvuti, LCD televiisor, korralik valgustus ja õppelauad-toolid, kohvinurk ja wifi ühendus.

Koolitusasutuses on olemas kaldtee, lift ja laiad uksed, mis tagavad ligipääsu ka ratastoolis õppijale. Hübriidõpet ei rakendata, vajadusel lubatakse osaleda passiivselt koolitusel, kus veebiühenduse kaudu kuulatakse ja nähakse õppeklassis toimuvat. Tunnis läbivõetud teemasid (sh foto tunnis valgele tahvlile kirjutatud teemadest) ja ka iseseisva töö harjutused edastatakse sellisel juhul koolitaja poolt e-postiga. Õppijatel on kasutusel kindel õppematerjal, mis soetatakse kursuse alguses ja mille eest tasub õppija. Õppetööd toetab ka asjaolu, et rühmad ei ole suuremad, kui 12 inimest. Komisjoni hinnangul on õppetöökohas vajalikud ressursid tagatud, sh ligipääsetavus erivajadustega inimestele.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Õppetöökseks vajalikud ressursid on tagatud. Õppetöö sujuvat kulgemist toetavad väiksemad rühmad, mis ei ole suuremad, kui 12 inimest. Õppe ligipääsetavuse tagamiseks on asutuses olemas kaldtee, lift ja laiad ukse, mis võimaldavad õpet ka ratastoolis õppijale. Ruumide sisustus vastab tänapäevase õppe vajadustele – ligipääs on internetile, erinevate õppemeetodite rakendamiseks vajalikule õppeklassile ja ühtsele õppematerjalile. Õppijale tagatakse e-posti teele läbitud tunni info ka siis, kui ta on puudunud.

RESSURSID: Nõuded on täidetud